

Párnalap - (vagy terítő vége?) zsoldár idézettel

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám: 9211

Készítés ideje: 17. SZÁZAD 2. FELE

Készítés helye: Erdély

Anyag: ezüstoffal; selyemfonal; vászon

Technika: ferdesoros hamis lapos öltés; száröltés

Méretek: hosszúság: 94 cm
szélesség: 68 cm

Három oldala mentén hímzett. Két hosszabb oldalát egy-egy keskeny csík, egyik rövidebb oldalát keskeny sáv zárja le. E sávban hullámvázú inda, íveiben ellentétes állású, apró tulipánok és gránátalmák váltakoznak. Ezen belül tíz, egymástól egyenlő távolságra elhelyezett virágos ág. Az egy többlől eredő, szétváló, majd egymáson áthajló tulipános, gránátalmás ágak különböző változatai a török művészetből kerültek a magyar hímzésekre. Az ágak alkotta oválisokban Szenczi Molnár Albert zsoldárfordításából vett idézet olvasható: MINT A / SZEPE HI/VES PAT/AKRA A / SZARVAS / KIVÁNK/OZIK LE/LKEM UGY / OHAJT U/RAMRA (42. zsoldár).

Különálló párdarabján (ltsz. 9229) ugyanezekben az íveken MKS monogram. Kérdés, hogy a két azonos hímzésű darab egykor egy párnahaj két lapját alkotta-e, vagy egy egyházi terítő két végének hímzése volt.

A Palotay Gertrud által közölt hasonló motívumú hímzések Kolozs és Szolnok-Doboka vármegyéből származnak (Palotay 1940, Nr. 92, 95, 96).

Irodalom

- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 169.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 409.
- Palotay Gertrud: *Oszmán-török elemek a magyar hímzésben*. Magyar Történelmi Múzeum, Budapest, 1940. - Nr. 92, 95, 96. (analógiák)
- Csermelyi Sándor: *Magyar hímzések kiállításának leíró lajstroma*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1918. - Nr. 80.

